

ФАЗИЛАТҲО ВА ХУСУСИЯТҲОИ МОҲИ РАМАЗОН

Аллоҳ таъоло моҳи Рамазонро бо фазилатҳо ва хусусиятҳои аз моҳҳои дигар тахсис додааст, аз ҷумла:

1- Аллоҳ таъоло рӯзаи Рамазонро рукни чаҳоруми аркони Ислом қарор додааст. Чуноне ки мефармояд:

شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَنْ شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ

البقرة / 185

"Моҳи Рамазон моҳест, ки Қуръон дар он нозил шудааст, ки ҳидоят барои мардум ва далоили ошкоре аз ҳидоят ва ҷудоқунанда (-и ҳаққу ботил) аст. Пас ҳар касе аз шумо ин моҳро дарёбад, пас бояд онро рӯза бидорад". (Сураи Бақара: 185).

Дар "Саҳиҳ"-и Бухорӣ (8) ва Муслим (16) ҳадисе аз Ибни Умар (Аллоҳ аз он ду хушнуд бод) собит шудааст, ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **"Ислом бар панҷ рукн бино шудааст: Гувоҳӣ додан бар ин ки ҷуз Аллоҳ дигар маъбуде (бар ҳақ) нест ва Муҳаммад бандаи Аллоҳ ва паёмбари Ӯст ва барпо доштани намоз ва додани закот ва рӯзаи Рамазон ва ҳаҷҷи хонаи Каъба".**

2- Аллоҳ таъоло Қуръонро дар ин моҳ нозил кардааст. Чуноне ки Аллоҳ таъоло дар ояти пешгузашта фармудааст:

أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ . شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ

البقرة / 184–185 .

"Рӯзҳои башумор. Пас ҳар кас, ки аз шумо бемор ё дар сафар бошад, ба ҳамон адад аз рӯзҳои дигар рӯза бидорад. Ва онон, ки тавоноии онро надоранд, фидя бидиҳад ва он хӯрок додан ба мискине аст. Ва ҳар кӣ ба майлу ихтиёри худ дар он

бияфзояд, барояш беҳтар аст ва агар бидонед, рӯза бароятон беҳтар аст. Моҳи Рамазон моҳест, ки Қуръон дар он нозил шудааст, ки ҳидоят барои мардум ва далоили ошкоре аз ҳидоят ва ҷудокунанда (-и ҳаққу ботил) аст". (Сураи Бақара: 185).

3- Аллоҳ таъоло шаби қадрро, ки беҳтар аз ҳазор моҳ аст, дар ин моҳ қарор додааст. Чуноне ки Аллоҳ таъоло фармудааст:

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ . وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ . لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ . تَنَزَّلُ الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ . سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ

القدر / 1-5

"Албатта мо он (Қуръон)-ро дар шаби қадр нозил кардем. Ва ту чӣ донӣ шаби қадр чист? Шаби қадр беҳтар аз ҳазор моҳ аст. Фариштагон ва Рӯҳ (Ҷабраил) дар он шаб бо фармони Парвардигорашон барои (анҷоми) ҳар коре ба замин мефароянд. (Он шаб) То дамидани субҳ саломат (ва раҳмат) аст". (Сураи Қадр: 1-5).

3- Инчунин Аллоҳ таъоло фармудааст:

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ

الدخان / 3 .

"Албатта Мо он (Қуръон)-ро дар шаби муборак нозил кардем. Бешак Мо бимдиҳанда будаем". (Сураи Духон: 3).

4- Аллоҳ таъоло рӯза ва шабзиндадори ин моҳро, ки аз рӯи имон ва талаби савоб анҷом дода шавад, сабаби мағфирати гуноҳон қарор додааст. Чуноне ки дар "Саҳиҳ"-и Бухорӣ (2014) ва Муслим (760) аз Абухурайра собит шудааст, ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **"Касе, ки Рамазонро аз рӯи имон ва талаби савоб рӯза гирад, гуноҳони пешинаи ӯ бахшида мешавад".**

Инчунин Бухорӣ (2008) ва Муслим (174) аз Абухурайра ривоят кардаанд, ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **"Касе, ки Рамазонро аз рӯи имон ва талаби савоб**

шабзиндадорӣ кунад, гуноҳони пешинаи ӯ бахшида мешавад".

5- Аллоҳ таъоло дар ин моҳ дарҳои биҳиштро мекушояд, дарҳои дӯзахро мебандад ва шайтонҳоро занҷирбанд мекунад. Чуноне ки дар "Саҳиҳ"-и Бухорӣ (1898) ва Муслим (1079) аз Абуҳурайра (Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод) ривоят омадааст, ки расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **"Ҳаргоҳ Рамазон ояд, дарҳои биҳишт боз мегардад ва дарҳои дӯзах баста мешавад ва шайтонҳо занҷирбанд мегарданд".**

6- Аллоҳ таъоло дар ҳар шаби ин моҳ нафаронеро аз оташи дӯзах озод мекунад. Имом Аҳмад (5/256) аз Абуумома ривоят кардааст, ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **"Аллоҳ ҳангоми ҳар ифтор озодшудагоне дорад"**. Мунзирӣ гуфтааст: Дар санади ин ҳадис (дар шахсияти ровиён) ҷои шубҳа вуҷуд надорад. Албонӣ ин ҳадисро дар "Саҳиҳу-т-тарғиб" (987) саҳеҳ шуморидааст.

Баззор дар (Кашф 262) аз Абусаид ривоят кардааст, ки расулуллоҳ (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **"Аллоҳ таъоло дар ҳар рӯзу шаб (яъне, дар Рамазон) озодшудагоне дорад. Дуои ҳар як шахси мусулмон дар ҳар як рӯзу шаби Рамазон иҷобат карда мешавад"**. Албонӣ ин ҳадисро дар "Саҳиҳу-т-тарғиб" (1002) саҳеҳ шуморидааст.

7- Рӯзаи Рамазон сабаби кафорати гуноҳоне, ки пеш аз Рамазон иҷро шудаанд, ба шарте ки аз гуноҳони кабира иҷтиноб варзад. Чуноне ки дар "Саҳиҳ"-и Муслим (233) собит шудааст, ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **"Намозҳои панҷгона ва ҷумъа то ҷумъа ва Рамазон то Рамазон, поккунандаи гуноҳонест, ки дар миёни онҳо руҳ дода буд, агар аз гуноҳони кабира дурӣ шавад"**.

8- Рӯзаи Рамазон ва пас аз он рӯзаи шаш рӯзи шаввол монанди рӯзаи даҳр аст, (рӯзаи Рамазон) ба рӯзаи даҳ моҳ баробар аст. Чи гунае ки ҳадиси Абуайюби Ансорӣ (Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод) бар он далолат мекунад ва он дар "Саҳиҳ"-и Муслим (1164) собит шудааст, ки паёмбар (дуруду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **"Касе, ки Рамазонро рӯза гирад, сипас онро бо шаш рӯз аз шаввол идома диҳад, (яъне шаш рӯзи дигар дар моҳи шаввол рӯза гирад) монанди рӯзаи даҳр аст (гуё, ки як сол рӯза гирифтааст)"**.

9- Касе, ки дар ин моҳ ҳамроҳи имом дар намоз (яъне дар намози таровеҳ) истад, то он ки имом намозашро ба охир расонад, барояш савоби қиёми як шаби комил навишта мешавад. Чуноне ки дар Сунани Абудовуд (1370) ва дигарон собит шудааст, ки Абузар (Аллоҳ аз ӯ хушнуд бод) гуфтааст: Расулуллоҳ (дурудуду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармудааст: **"Касе, ки ҳамроҳи имом дар намоз истад, то он ки намозаш ба поён расад, барояш савоби қиёми як шаб навишта мешавад"**. Албонӣ ин ҳадисро дар китоби "Салоту-т-таровеҳ" (саҳ: 15) саҳеҳ шуморидааст.

10- Умра дар ин моҳ баробари як ҳаҷ аст. Бухорӣ (1782) ва Муслим (1256) аз Ибни Аббос (Аллоҳ аз он ду хушнуд бод) ривоят кардаанд, ки ӯ гуфтааст: Расулуллоҳ (дурудуду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) ба яке аз занҳои ансорӣ гуфт: **Чӣ туро боздошт, ки ҳамроҳи мо ҳаҷ нақунӣ?** Он зан гуфт: Мо танҳо ду шутур дорем, ки падари фарзандонам ва писарам бо як шутур ба ҳаҷ рафтаанд, ба мо як шутурро боқӣ монданд, то ки бо он об биёварем. Паёмбар (дурудуду паёми Аллоҳ бар ӯ бод) фармуд: **"Пас ҳар гоҳ, ки Рамазон ояд, умра бикун, зеро умра дар Рамазон баробари як ҳаҷ аст"**. Дар ривояти Муслим омадааст: **"Баробари як ҳаҷ ҳамроҳи ман аст"**.